

توسعه شهری مبتنی بر حمل و نقل همگانی و امنیت زنان^۱

مهتا میرمقتدایی^{*}، فرشته عدلی^{**}

چکیده

امنیت یکی از مهم‌ترین مسائل مورد نظر زنان در رفت و آمدهای روزانه است. به‌طور کلی، وسایل حمل و نقل همگانی (مترو و اتوبوس سریع) نسبت به وسایل حمل و نقل شبه‌همگانی (تاکسی و ون) امنیت بیشتری برای زنان ایجاد می‌کنند. از آنجا که سیستم حمل و نقل همگانی در اکثر شهرهای ایران کارایی و پیوستگی لازم را ندارد، نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای استفاده‌کنندگان باشد. این کمبود در مورد زنان که رفتارهای سفر پیچیده‌تر و با زمان‌بندی متنوع‌تری نسبت به مردان دارند و به‌طور تقریبی دسترسی کمتری نیز به خودرو شخصی دارند اهمیت بیشتری می‌یابد. بخش مهمی از هر سفر شهری به محدوده ایستگاه مربوط است و تحت تأثیر شیوه طراحی آن قرار دارد. رویکرد توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی که بر تعامل میان توسعه سکونت‌گاه‌ها و سیستم‌های حمل و نقل همگانی تأکید دارد با تکیه بر اصول پایه طراحی شهری از جمله ایجاد فضاهای با قابلیت پیاده‌روی، توزیع انواع فعالیت‌های شهری در محدوده ایستگاه و ایجاد تنوع کالبدی و اجتماعی زمینه لازم را برای افزایش حضور زنان و فعالیت در ساعات مختلف روز فراهم می‌کند. در این مقاله با استفاده از معیارهای عینی «استاندارد ارزیابی تحقق اصول توسعه شهری مبتنی بر حمل و نقل همگانی» و اطلاعات شاخص‌های ذهنی حاصل از مصاحبه با زنان، با ارزیابی محدوده ایستگاه مترو اکباتان (به‌عنوان نمونه) وضعیت امنیت زنان بررسی شده است. نتایج مطالعه نشان می‌دهد که اکثر زنان تمایل دارند به‌صورت پیاده به مترو تردد کنند و اغلب در ساعات روز با در مسیرهای شلوغ‌تر رفت و آمد می‌کنند. بر مبنای نتایج، راهکارهایی برای برخورداری از امنیت و حضورپذیری زنان ارائه می‌شود.

کلیدواژه‌ها

امنیت، زنان، توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی، ایستگاه مترو اکباتان

۱- بخشی از مطالعات این مقاله حاصل نتایج پایان‌نامه کارشناسی ارشد طراحی شهری فرشته عدلی است. مطالعات مربوط به امنیت زنان به‌طور خاص برای این ویژه‌نامه انجام شده است.

mirmoghtadaee@bhrc.ac.ir

farisha.adli@gmail.com

* دکتری شهرسازی و عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

** کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

Transit Oriented Development (TOD) and Women's Security

Mahta Mirmoghtadaee
Fereshte Adli

Abstract

Security is one of the major concerns in daily movement of women. Generally, public transportation means –such as metro and bus- are relatively more secure compared with semi-public transportation means like shared taxi and van. Public transportation in Iran is not efficient and integrated enough to be sufficient for daily activities. This weakness is even more problematic for women who generally have more complicated and various travel behavior compared with men, with relatively less access to private cars. A major part of each trip relates to the station and its peripheral area and the way it is designed. “Transit Oriented Development” (TOD) as a contemporary planning approach focuses on the interrelationship of settlement development and public transportation, and introduces basic urban design principles such as walkability, mix use and physical and social mixture, to provide a platform to enhance women presence and access to public transportation. The present paper uses the physical criteria of TOD Standard joint

with mental concepts of interviews with local women to evaluate security of Ekbatan Metro Station area. The results indicate that majority of interviewees prefer walking as a means to access the station and usually travel in day time and in more crowded areas. As a conclusion, some strategies based on TOD principles have been introduced to enhance women presence both in day and night time.

Key words:

Security, Women, Transit Oriented Development, Ekbatan Metro Station